

Кафедра менеджменту та інновацій
ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ
ОП 073 МЕНЕДЖМЕНТ
(першого) бакалаврського рівня вищої освіти

Гарант:

Професор кафедри менеджменту та інновацій, д.е.н., проф. Ірина Ненно

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

План:

1. Забезпечення якості вищої освіти на ОПП «Менеджмент» та її особливості для різних груп стейкхолдерів.
2. Курсові та кваліфікаційне дослідження на ОПП "Менеджмент".
3. Академічна доброчесність та етика сучасного науковця.
4. Громадський проект «Амбасадор з етики та культури управління».
5. Дискусія щодо перспектив розвитку ОПП «Менеджмент».
6. Відповіді на запитання.

Цілі зустрічі з Гарантом ОПП:

Розвиток свободи академічної думки

Синергія стейкхолдерів ОПП «Менеджмент»

Створення екосистеми відповідальних інновацій на ОПП «Менеджмент»

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ
Першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти

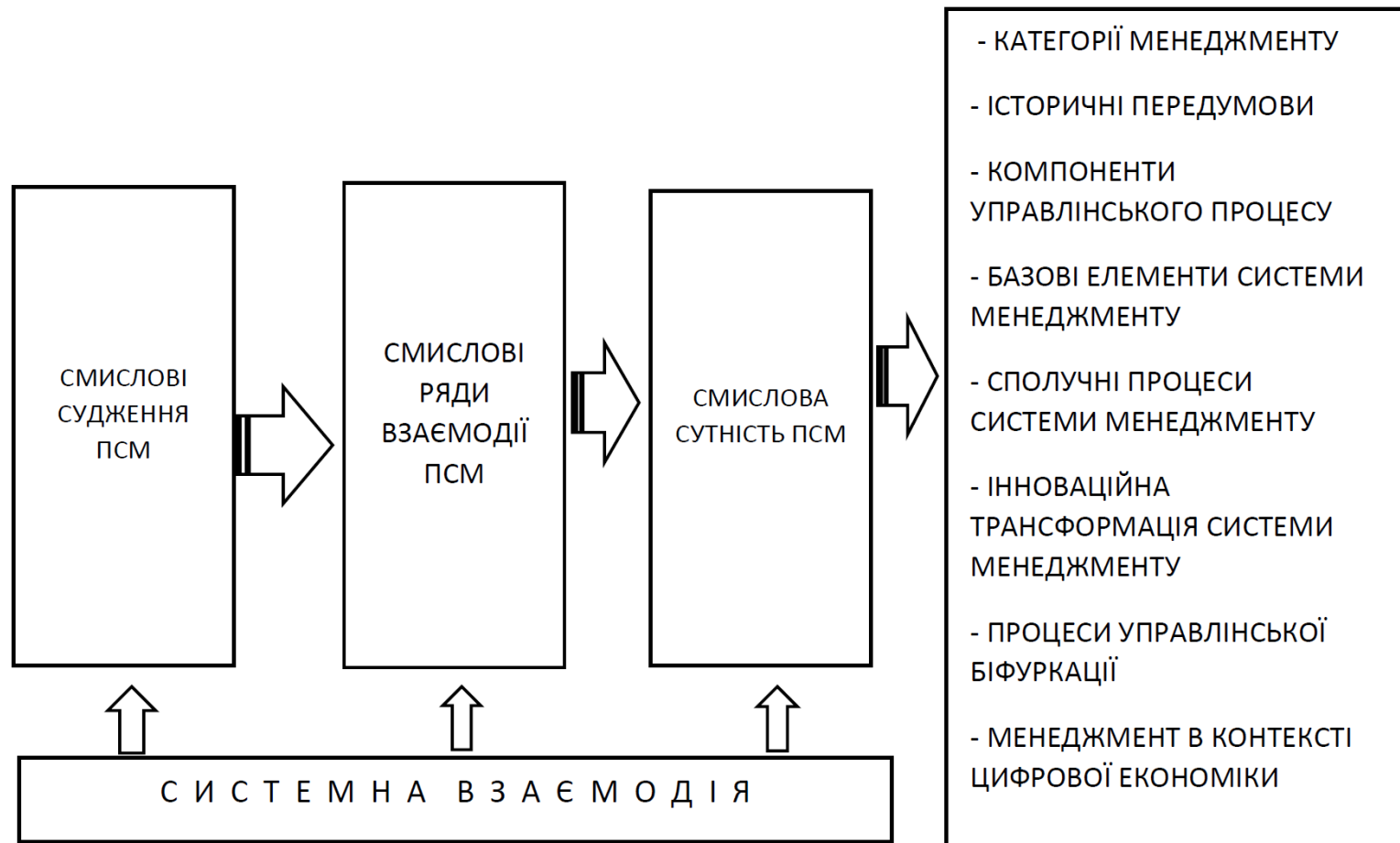
Забезпечення якості вищої освіти
на ОПП «Менеджмент»
та її особливості для різних груп
стейкхолдерів.

ОСОБЛИВОСТІ ОП 073 МЕНЕДЖМЕНТ

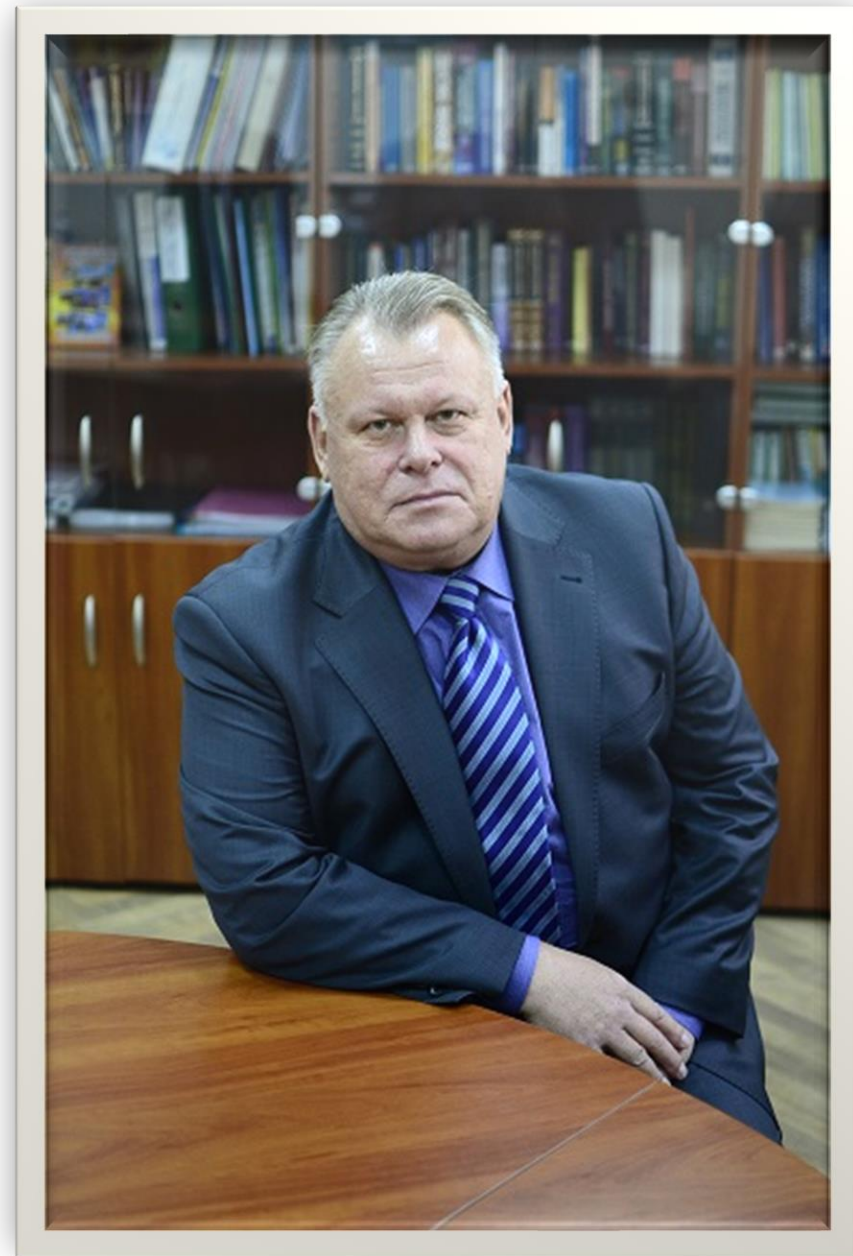
- Програма освітньо-професійна; орієнтується на сучасні дослідження в галузі управління та адміністрування та спрямована на глибоке оволодіння фундаментальними та практичними знаннями; формування аналітичного способу мислення і здатності генерувати ідеї на базі сучасних досягнень науки менеджмент.
- Особливості ОП полягають у врахуванні специфіки роботи організацій, установ та підприємств в умовах діджиталізації господарювання, орієнтації на актуальні на міжнародному ринку праці управлінські дисципліни, в тому числі вибіркові дисципліни запропоновані англійською мовою навчання. Фахові навички діджиталізації студенти переважно здобувають у Спеціалізованій аудиторії «Віртуальна навчальна фабрика Industry 4.0» <http://onu.edu.ua/uk/academic-projects/virtualna-navchalna-fabryka-industry-40>
- Її створено при підтримці програми «Erasmus+ 609939-EPP-1-2019-1-BE-EPPKA2-SVNE-JP “Посилення ролі ЗВО у сприянні трансформації промисловості в контексті парадигми Industry 4.0 в Грузії та Україні”(HEIn4), яка фінансується при підтримці Європейської Комісії». Підготовка менеджерів відбувається в контексті технічних можливостей побудови середовища віртуальної та доповненої реальності для тестування архітектури бізнесу та бізнес-моделей в Industry 4.0. Особливості навчання студентів віддзеркалюються у таких перевагах:
- використання штучного інтелекту, машинного навчання; використання аватарів і чат-ботів для консультацій, тестування та розробки індивідуальних навчальних маршрутів для учнів (Engage і VR ChatAugmentedreality); побудова архітектури підприємства в Індустрії 4.0 (програмне забезпечення); інтеграція виробничих систем у ланцюги постачань та управління на принципах орієнтації на клієнта.

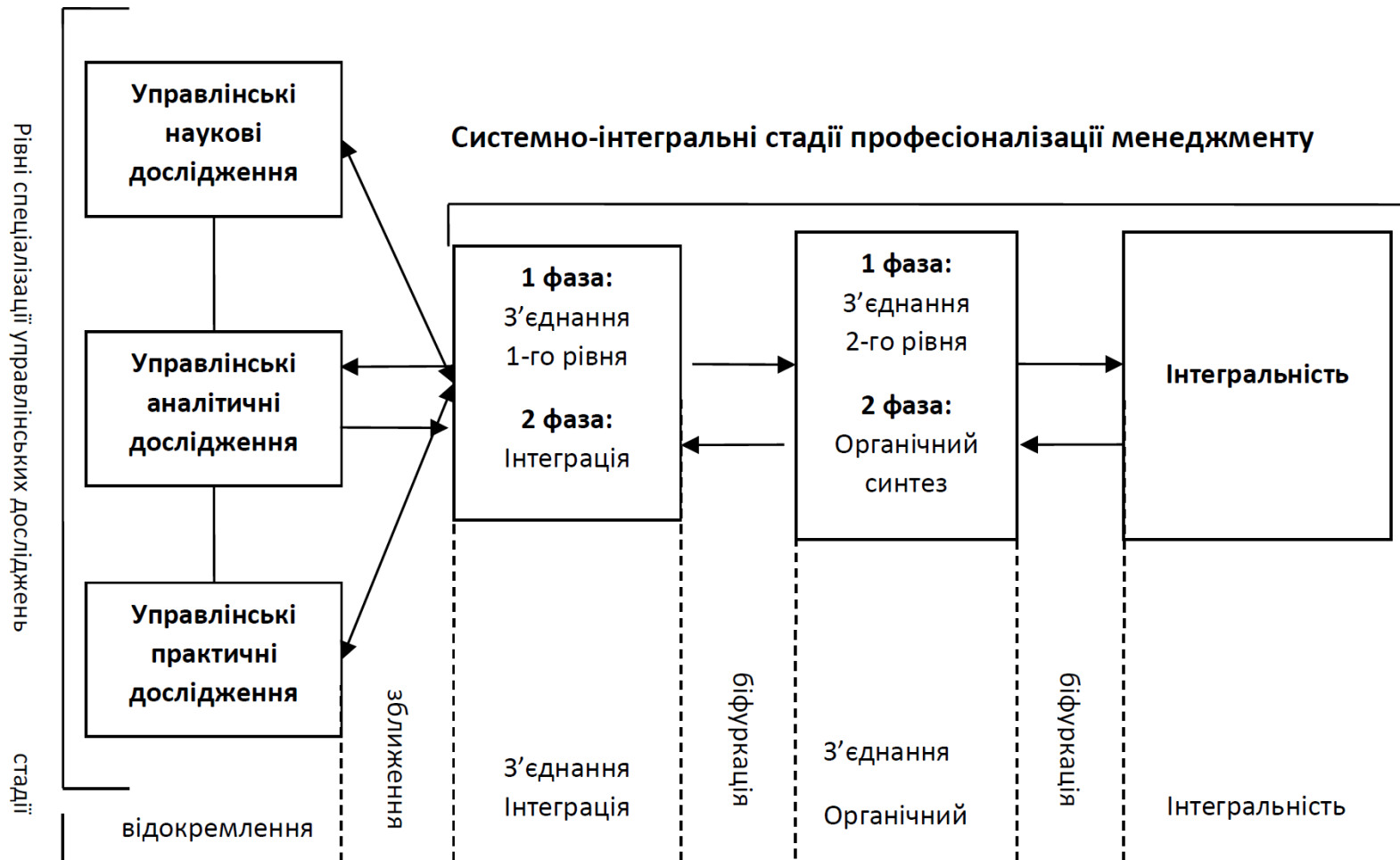

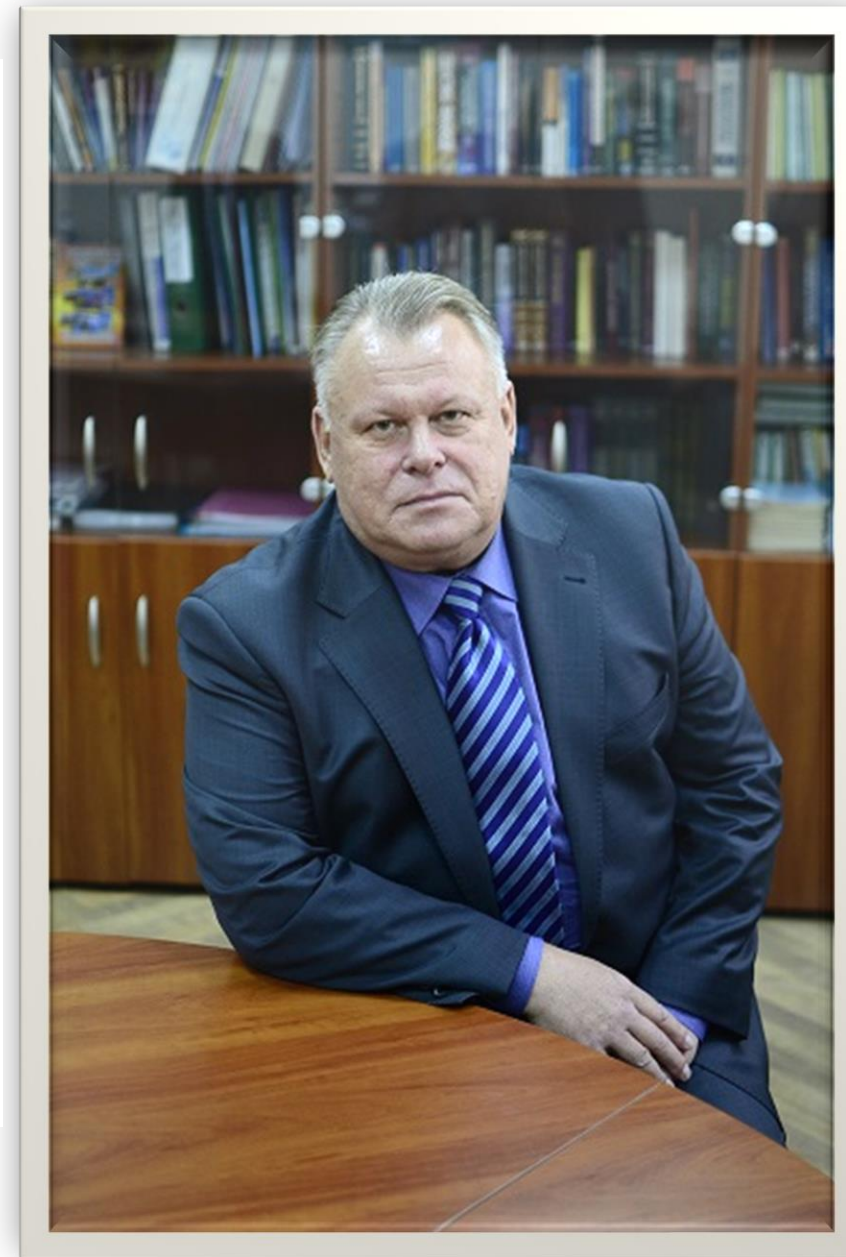
Рис. 1. Модель семантичної інноваційної динаміки професійної системи менеджменту (ПСМ)

**Завідувач кафедри менеджменту та інновацій
Професор Кузнецов Едуард Анатолійович**

Рис. 2. Механізм взаємодії науки, аналітики і практики менеджменту

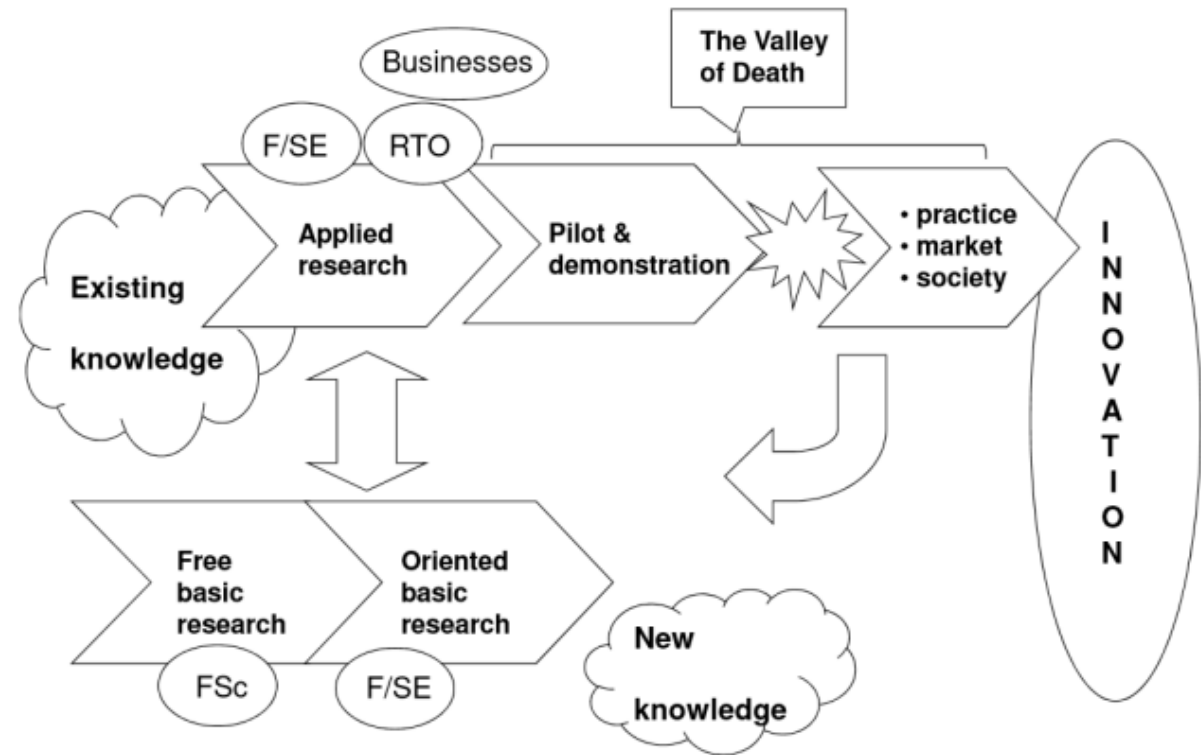

**Завідувач кафедри менеджменту та інновацій
Професор Кузнецов Едуард Анатолійович**

*Dreyer, M.; Chefneux, L.; Goldberg, A.; Von Heimburg, J.; Patrignani, N.; Schofield, M.; Shilling, C.

Responsible Innovation: A Complementary View from Industry with Proposals for Bridging Different Perspectives. *Sustainability* 2017, 9, 1719.

<https://doi.org/10.3390/su9101719>

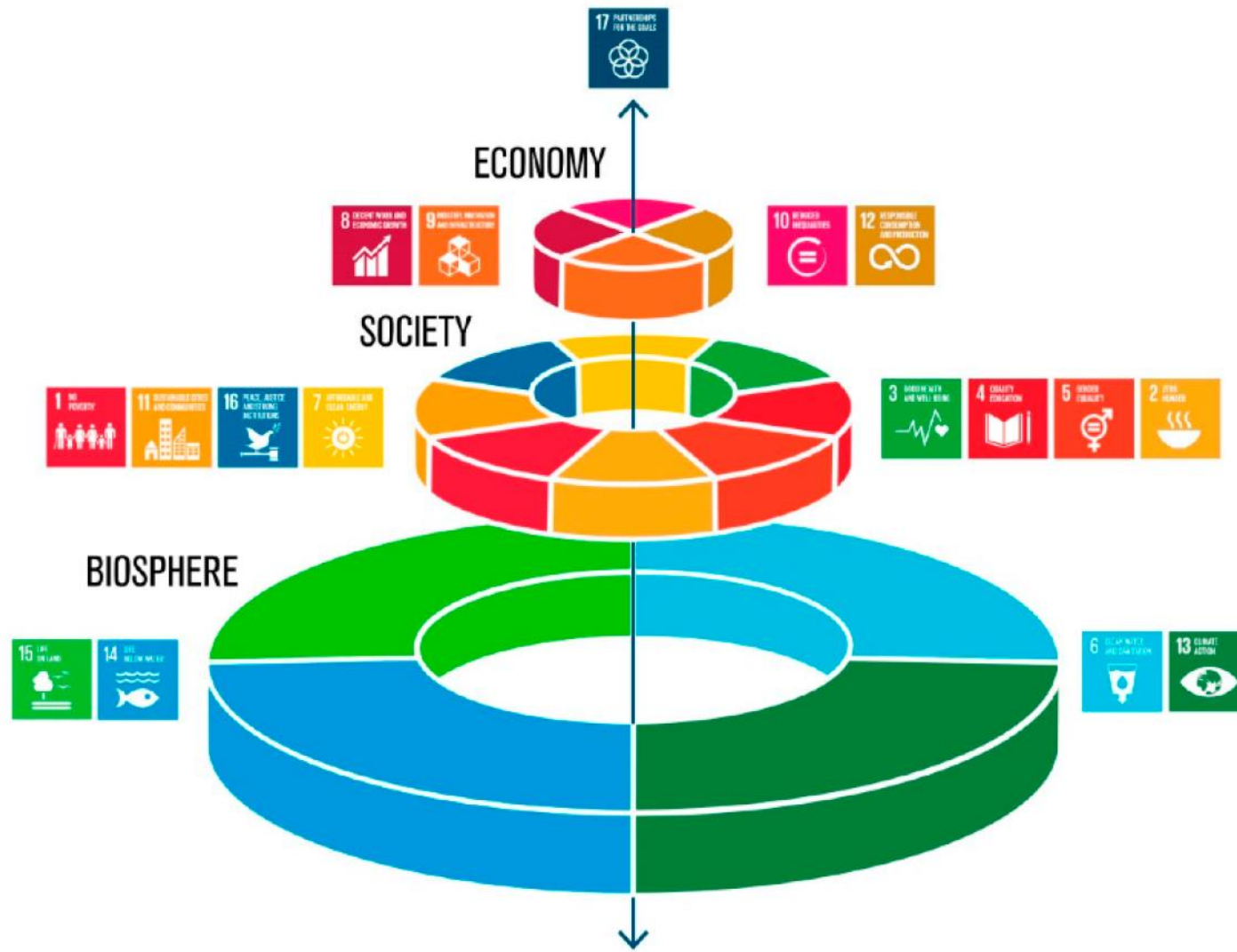

**Забезпечення якості вищої освіти
на ОПП «Менеджмент»
та її особливості для різних груп стейкхолдерів**

Існує потреба в розмежуванні понять:
- дослідження (генерування знань)
- інновації (генерування
економічної або суспільної цінності).*

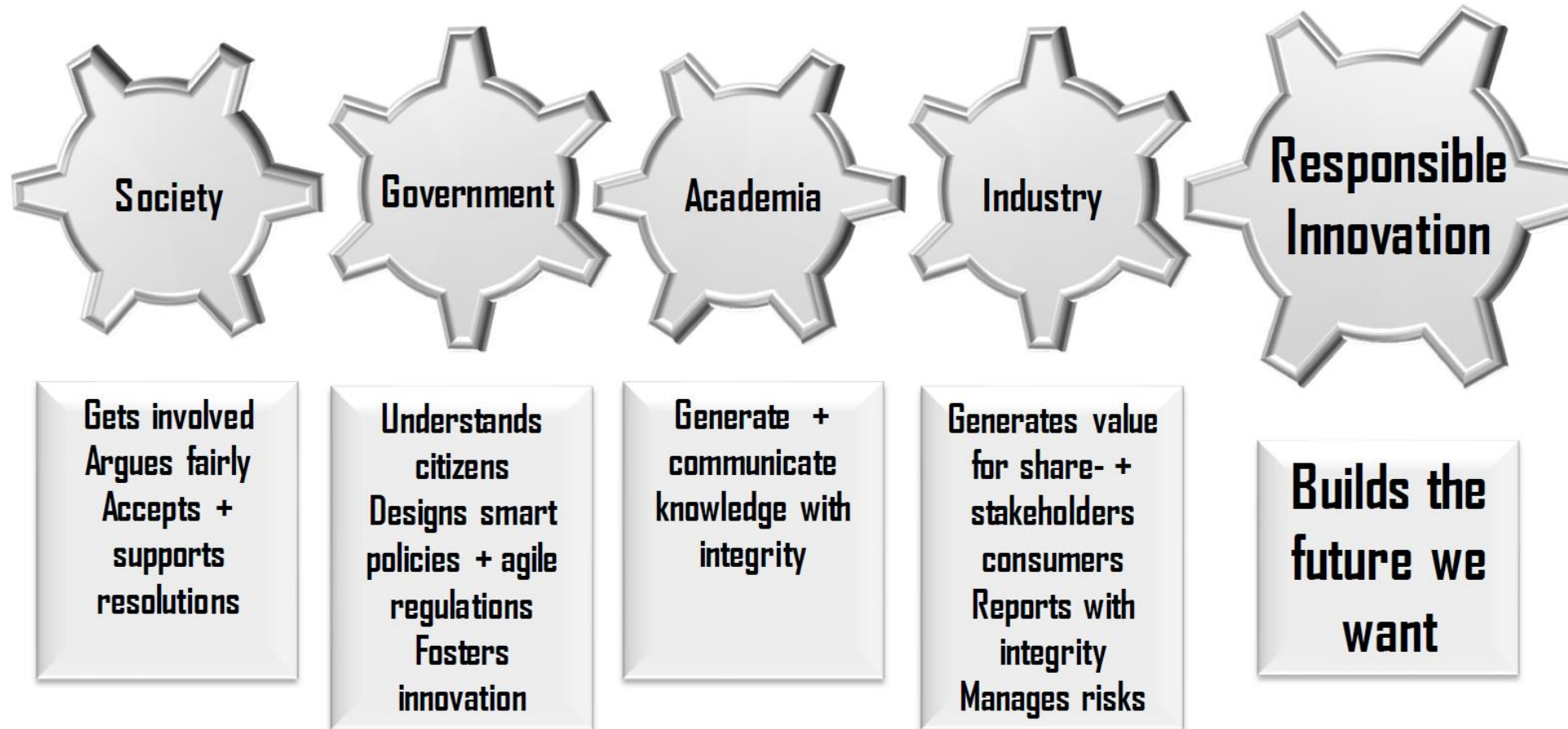
*Dreyer, M.; Chefneux, L.; Goldberg, A.; Von Heimburg, J.; Patrignani, N.; Schofield, M.; Shilling, C. Responsible Innovation: A Complementary View from Industry with Proposals for Bridging Different Perspectives. *Sustainability* **2017**, 9, 1719.
<https://doi.org/10.3390/su9101719>

*Dreyer, Marc, et al. "Designing responsible innovation ecosystems for the mobilisation of resources from business and finance to accelerate the implementation of sustainability. A view from industry." *Journal of Sustainability Research* 4.3 (2020).

The 4 gears Model of Enabling Responsible Innovation

*EIRMA Working Group on Responsible Innovation. Available from:
https://www.eirma.org/EIRMA/Collaboration_Centre/EIRMA_Task_Force/EIRMA/Collaboration_Centre/EIRMA_Task_Force/EIRMA_Task_force_on_Responsible_Innovation.aspx?hkey=328e8693-ce41-449c-8a33-010a22138668.

Спеціалізована аудиторія «Віртуальна навчальна фабрика INDUSTRY 4.0»

<http://onu.edu.ua/uk/academic-projects/virtualna-navchalna-fabryka-industry-40>

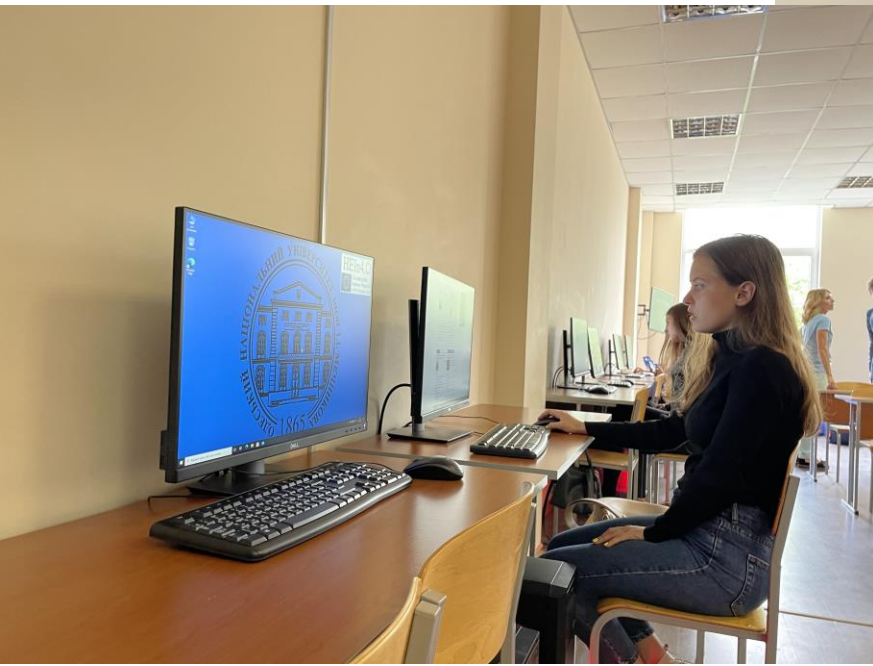

Спеціалізована аудиторія «Віртуальна навчальна фабрика INDUSTRY 4.0»

<http://onu.edu.ua/uk/mizhnarodne-spivrobotnytstvo/ctvoreno-spetsializovanu-audytoriiu-virtualna-navchalna-fabryka-industry-40>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

РАНЖУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ INDUSTRY 4.0 *

	Альтернативи (Методи викладання)	Ai	Ранг
M17	Проектно-орієнтоване навчання	0.08595	1
M18	Університет/Підприємство	0.08366	2
M16	Мультидисциплінарна команда робота	0.07554	3
M7	Flipped Classroom	0.06810	4
M11	Симуляції	0.06780	5
M12	Навчальні ігри / Серйозні ігри	0.06629	6
M15	Спільна робота (колаборація)	0.06299	7
M10	Проблемно-орієнтоване навчання	0.06092	8
M13	Сценарно-орієнтоване навчання	0.06092	9
M9	Інтегроване експериментальне навчання	0.06064	10
M5	Навчання на власних відкриттях	0.05539	11
M14	Навчання, засноване на практиці	0.05345	12
M8	Гібридні технології; доповнена реальність у викладанні/ Нові технології (Інтерактивні 3De-Book)	0.05201	13
M6	Метод кейсів	0.03955	14
M3	Евристичне навчання	0.03197	15
M4	Негативне знання	0.02940	16
M1	Змішане навчання	0.02396	17
M2	eLearning / Дистанційне навчання	0.02308	18

*Rui T. Yoshino , Marcela Marçal A. Pinto , Joseane Pontes , Fernanda Tavares Treinta , João F. Justo & Max M. D. Santos (2020) Educational Test Bed 4.0: a teaching tool for Industry 4.0, European Journal of Engineering Education, 45:6, 1002-1023, DOI:10.1080/03043797.2020.1832966

Спеціалізована аудиторія «Віртуальна навчальна фабрика INDUSTRY 4.0»

- Навчальні фабрики у вузькому сенсі – фізичні
- Навчальні фабрики в широкому сенсі – віртуальні навчальні фабрики

AR/VR В ОБИТІ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

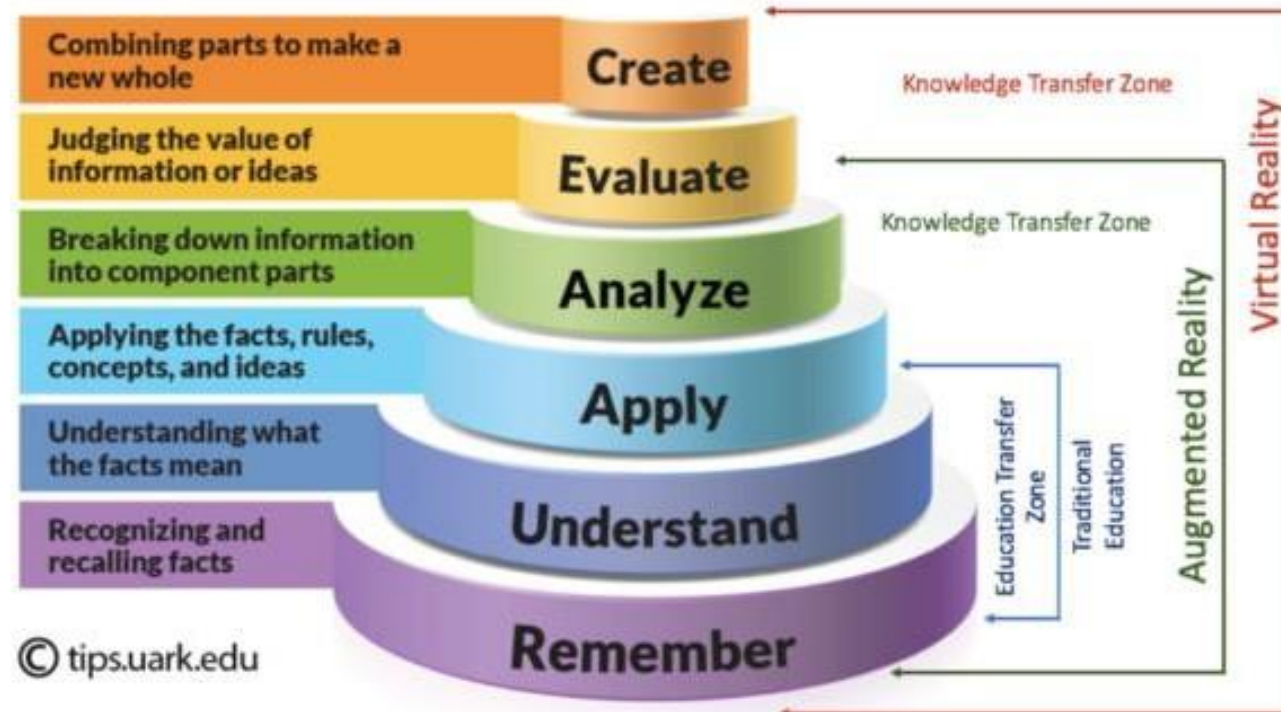
HEIn4.0

AR/VR В ОСВІТІ

Передача: знання, отримані за допомогою «навчання на практиці», легше переносяться в іншу ситуацію

Таксономія освітніх цілей Блума

Джерело : <https://www.talentquest.com/full-bloom-with-mixed-reality/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

AR/VR В ОСВІТІ

Що таке AR?

Доповнена реальність

- Планшет, смартфон або AR окуляри
- Реальний світогляд
- Жодної взаємодії
- Накладена інформація, як-от текст, 3D-об'єкти,...

Джерело: <https://www.queppelin.com/ar-glasses-for-navigation/>

Джерело: <https://dealna.com/Article/Post/417/How-Augmented-Reality-Is-Taking-Over-Our-Lives>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

AR/VR В ОСВІТІ

Що таке VR?

Віртуальна реальність:

- імітована реальність
- захоплюючі середовища
- Інтерактивний
- 3 види:
  - Фото 360°
  - 360° відео
  - Створено комп'ютером

Джерело: <https://virtualspeech.com/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

AR/VR В ОСБИТІ

Згенеровано комп'ютером:

Джерело: <https://www.virtualgamelab.com/research.html>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

AR/VR В ОСВІТІ

Глобальна телепортація: ви можете віртуально відвідувати місця, які вам не під силу в реальному світі

Google Earth VR

Джерело : <https://www.vrfocus.com/2019/03/10-key-benefits-of-vr-in-education/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

AR/VR В ОСВІТІ

Ефект машини часу: ви можете подорожувати в часі та відчувати минуле на власні очі

Перегляньте ці відео: (для TimeRide München, TimeRide Dresden та інших перейдіть на YouTube)

<https://www.youtube.com/watch?v=XjswgkRavb4> (TimeRide Köln)

<https://www.youtube.com/watch?v=N7CtR9NhFnQ> (TimeRide Berlin)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AR/VR В ОСВІТІ

Віртуальна репетиція: використання віртуальної реальності для тренувань і вдосконалення навичок без страху поразки є неймовірно потужним

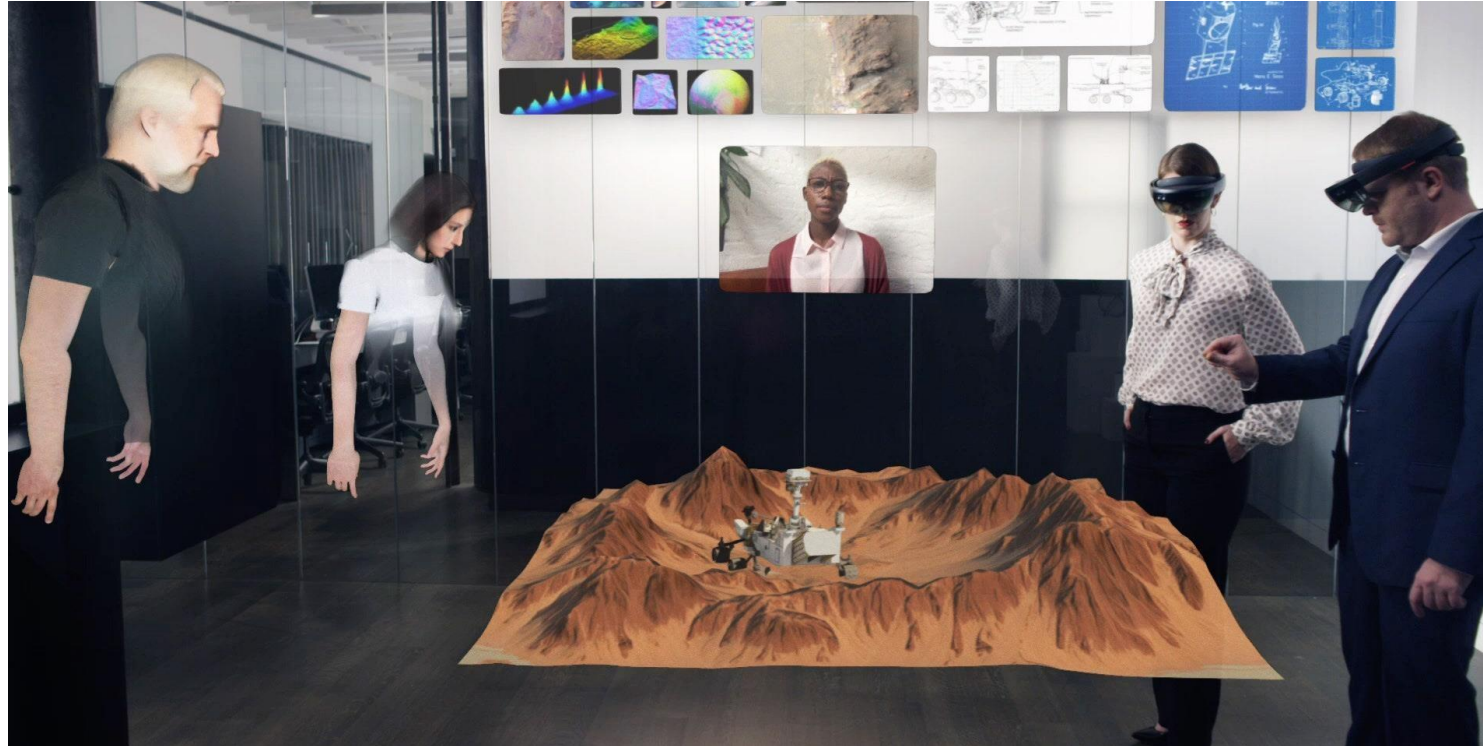
Джерело : <https://www.vrfocus.com/2019/03/10-key-benefits-of-vr-in-education/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AR/VR В ОСВІТІ

Віддалена присутність: люди, які використовують VR, можуть спілкуватися один з одним, а також відвідувати зустрічі по всьому світу за допомогою соціальних платформ VR

Джерело : <https://www.wired.com/story/spatial-vr-ar-collaborative-spaces/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

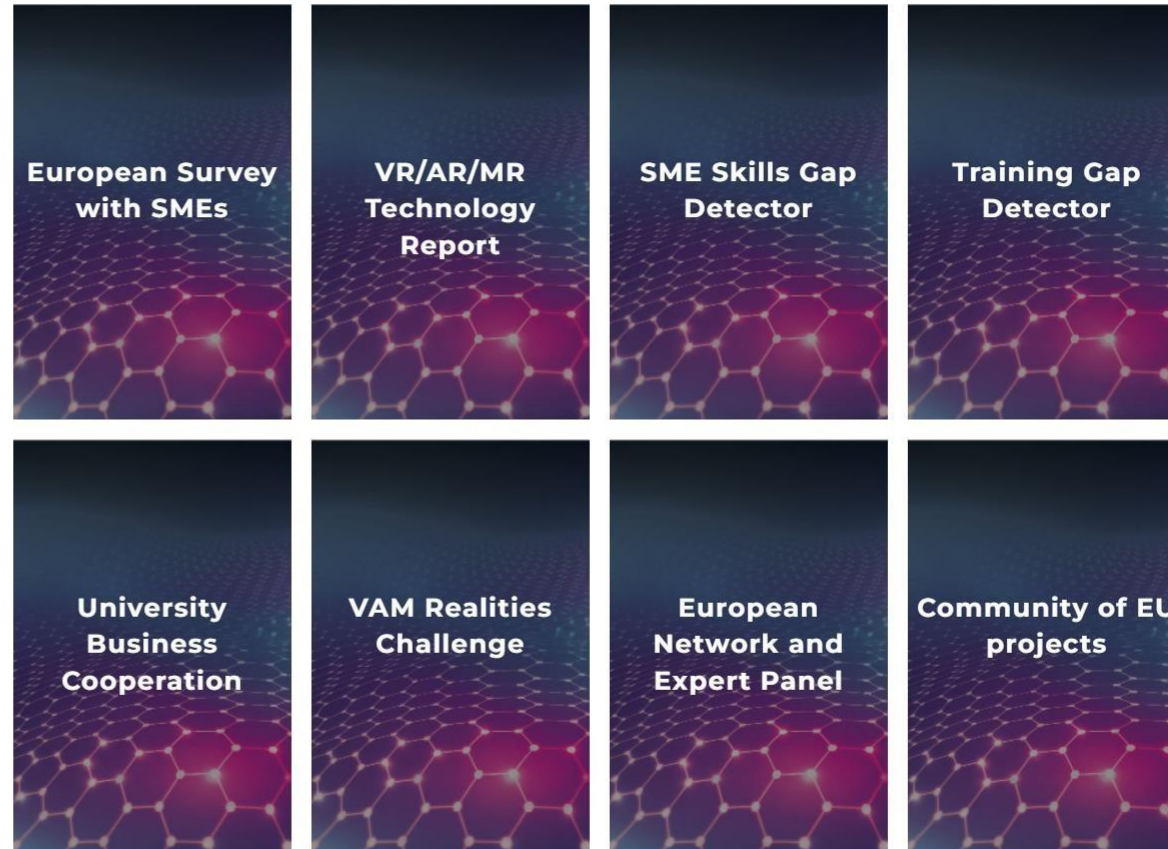
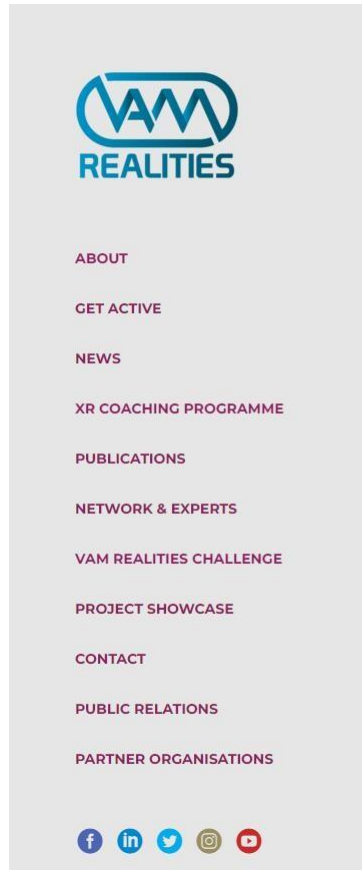
HEIn4.0

ERASMUS+ VAM*RS

Сайт проекту: <https://vam-realities.eu/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНІСТЬ

1. Кваліфікаційна робота

Дипломна робота наших студентів останнього курсу зазвичай виконується в компанії або у співпраці з компанією.

Контактні особи в компанії переважно випускники.

2. Гостьові лекції / професори з промисловості

Еволюція за останні двадцять років: зростаючий попит індустрії на виявлення талантів.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНІСТЬ

3. Ярмарок вакансій для студентів випускних курсів

Щорічна подія – підвищення інтересу з боку промисловості

4. Навчання впродовж життя: пропонувати курси перепідготовки персоналу з промисловості: для окремих компаній і для галузевих організацій

Приклад: центр сертифікації

5. Договірне дослідження на замовлення:

Управлінський консалтинг

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНІСТЬ

6. Сприяння «мережевим подіям»

Приклад: мережа ЄБРР

7. Наукове співробітництво в галузі прикладних досліджень:

– Європейські проекти, а також проекти, які підтримує Агенція РРОО

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HEIn4.0

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНІСТЬ

8. Співпраця з промисловістю, вбудована в навчальний план студента:

- Навчання soft skills/компетенцій студентів останніх курсів HR менеджерами великих компаній – Як написати відмінне CV, що таке командна робота в компанії?
- Сприяння міждисциплінарності (Віртуальна навчальна фабрика Industry 4.0)
- Відвідування компаній
- Відвідування «Дня з менеджером»

9. Налагодити відмінні контакти із зовнішніми зацікавленими сторонами: громадськими та галузевими організаціями, місцевою владою.

ОПП 073 МЕНЕДЖМЕНТ

ДІЙСНО
УПРАВЛІНСЬКА

ОСВІТА,
ОРІЄНТОВАНА НА
МАЙБУТНЄ

ПЕРЕХОДЯЧИ ДО
ЦИФРОВОГО СВІТУ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ
КОМАНДИ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

Першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

---

2. Курсові та
кваліфікаційне
дослідження
на ОП "Менеджмент".

3. Академічна
добросесність
та етика сучасного
науковця.

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Наукові дослідження, як складова навчання, використовуються при підготовці курсових та кваліфікаційної роботи, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<https://cutt.ly/N6rCk4o>).

Курсова робота виконується з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Кваліфікаційна робота – це форма атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньої програми, стандартів вищої освіти та Національної рамки кваліфікацій. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію, сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Бакалавр: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у певній галузі професійної діяльності.

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Обов'язковим є використання наукової літератури: монографій та наукових праць, що публікуються у періодичних фахових економічних виданнях та у сфері менеджменту. Рекомендується в першу чергу використовувати наукові праці, фахові видання України, публікації видань, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, монографії сфері економіки, менеджменту та маркетингу тощо.

У роботі обов'язково мають бути використані наукові праці останніх років видання. Більш ранні роботи також можуть використовуватися в історичному, порівняльному плані або якщо вони містять положення, що є істотними для розкриття даної теми кваліфікаційної роботи.

Корисними та такими, що підвищують якість дослідження є наукові інформаційні бази Google Academy, ресурси бази вільного доступу Research Gate, передплатні бази даних, доступ до яких надає Наукова бібліотека ОНУ ім. І.І, Мечникова – Science Direct, Web of Science, Scopus, Springer, EbSCO Host, Thompson Reuters, Statista, бази даних власної генерації, електронний репозитарій <http://dspace.onu.edu.ua:8080/>

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей /
результатів навчання дескрипторам НРК
(на прикладі бакалавра)

Класифікація <u>компетентностей</u> (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/Навички Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та <u>інноваційність</u> на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Відповідальність і автономія АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ4 організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти від 01.06.2017 р. № 600
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей /
результатів навчання дескрипторам НРК
(на прикладі магістра)

Класифікація <u>компетентностей</u> (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або <u>мультидисциплінарних</u> контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються К2 Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність і автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти від 01.06.2017 р. № 600
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

Бакалавр відповідає - **6 рівню** Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти;

6	Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/ навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами
			збір, інтерпретація та застосування даних	спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах
			спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти
				організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп
				здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Кваліфікаційна робота має включати наукову гіпотезу та дослідницьке питання. Є три типи дослідницьких питань, на які може надати відповідь кваліфікаційна робота: описове питання, питання щодо взаємної залежності та причинно-наслідкове дослідницьке питання. Для відповіді на описове питання в рамках дослідження визначається, що відбувається і що існує в реальності (Приклад, який відсоток чи які процеси втілюють досліджувану ознаку). Для відповіді на питання взаємної залежності дослідження спрямовується на встановлення зв'язків між певними змінними (процесами). Для розкриття дослідницького питання щодо причин та наслідків встановлюється як саме впливають змінні на об'єкт та предмет дослідження.

Наукова гіпотеза є припущенням чи очікуванням яке буде перевірене протягом дослідження. Для підтвердження чи заперечення наукової гіпотези та відповіді на дослідницьке питання складається план роботи.

Методичні вказівки до виконання і захисту кваліфікаційних робіт для здобуття ступеня бакалавра студентів освітньої програми «073 Менеджмент» / Уклад.: Е.А. Кузнєцов, І. М. Нєнно, Є.І. Масленніков, І.А. Ломачинська, О.В. Горняк, Ю.Л. Грінченко. – Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2023. – 23с.

Кваліфікаційна робота має включати наукову гіпотезу та дослідницьке питання. Є три типи дослідницьких питань, на які може надати відповідь кваліфікаційна робота: описове питання, питання щодо взаємної залежності та причинно-наслідкове дослідницьке питання. Для відповіді на описове питання в рамках дослідження визначається, що відбувається і що існує в реальності (Приклад, який відсоток чи які процеси втілюють досліджувану ознаку). Для відповіді на питання взаємної залежності дослідження спрямовується на встановлення зв'язків між певними змінними (процесами). Для розкриття дослідницького питання щодо причин та наслідків встановлюється як саме впливають змінні на об'єкт та предмет дослідження.

Наукова гіпотеза є припущенням чи очікуванням яке буде перевірене протягом дослідження. Для підтвердження чи заперечення наукової гіпотези та відповіді на дослідницьке питання складається план роботи.

Гіпотеза (приклад 1). Профіль ризиків банку змінюється через вплив COVID-19.

Гіпотеза (приклад 2). Застосування матриці Franchon & Romanet для страхового ринку є дійсним і його можна використовувати для прогнозування майбутніх стратегій.

Гіпотеза (приклад 3). Існує залежність між результатами страхового бізнесу і фінансового бізнесу, з одного боку, і доступністю коштів, з іншого.

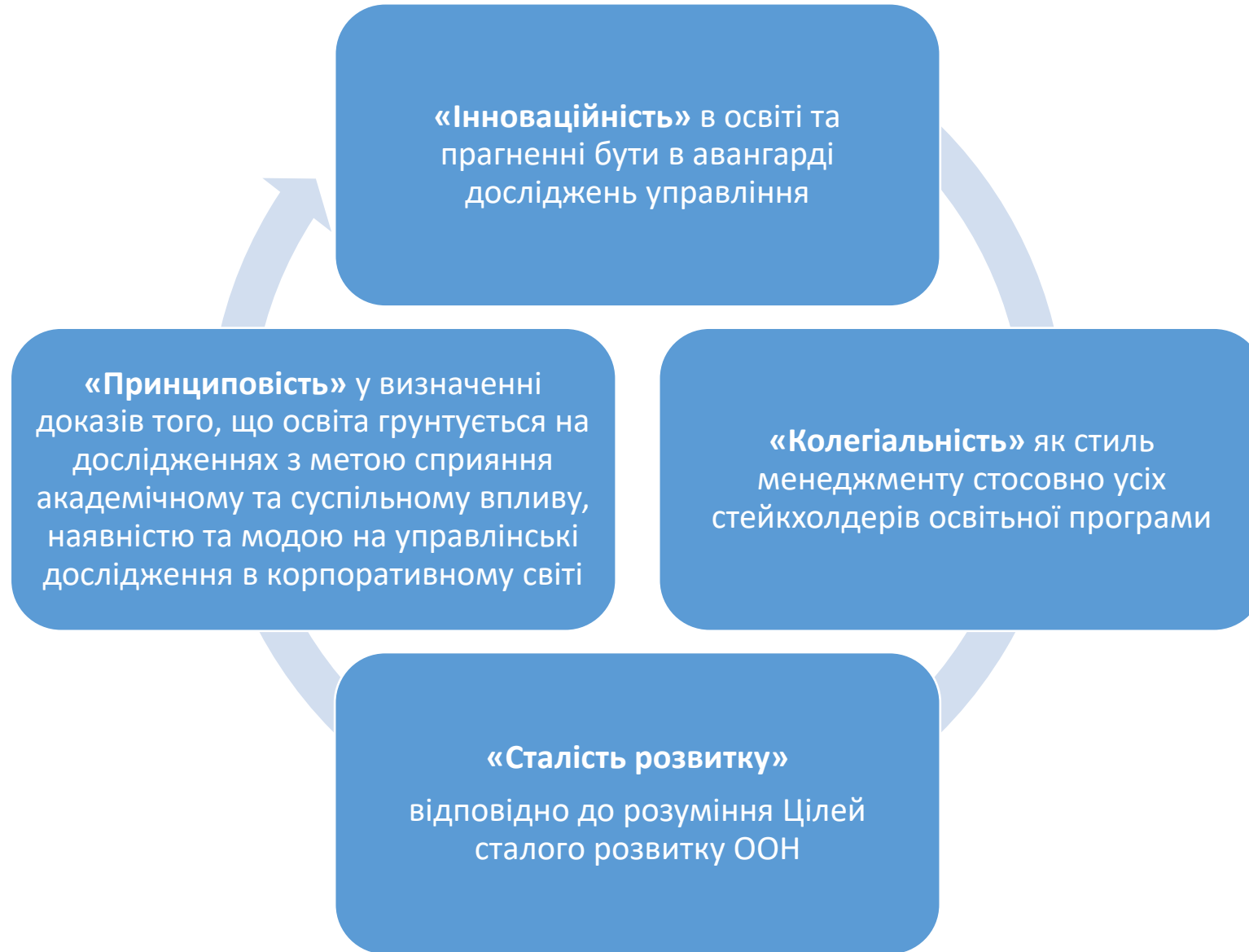
ЗУСТРІЧ ІЗ
ГАРАНТОМ ОП
МЕНЕДЖМЕНТ
Першого
(бакалаврського)
рівня вищої освіти

4. Громадський проект
«Амбасадор з етики та
культури управління».

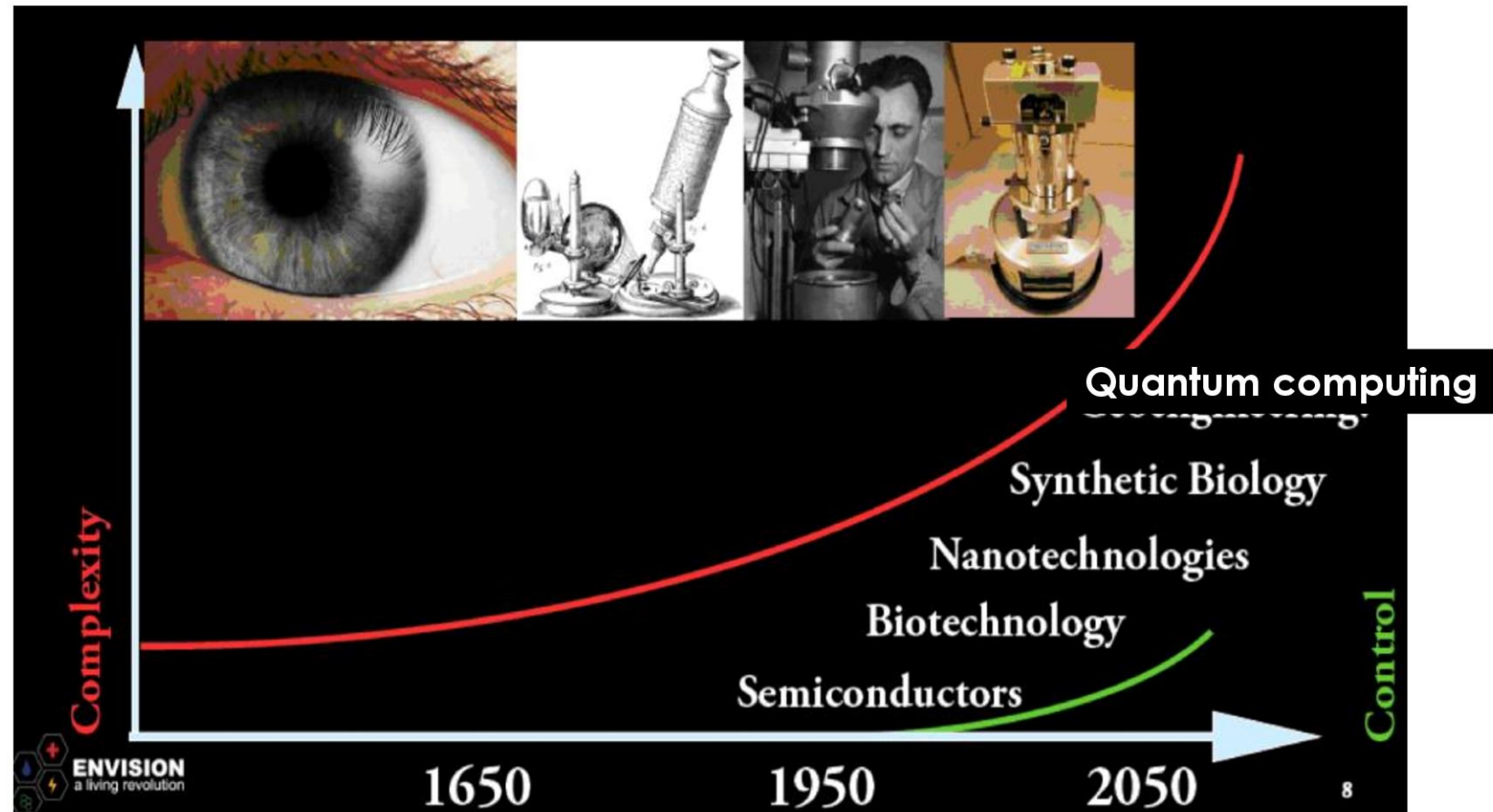

Громадський проект ОІП «Менеджмент» «Амбасадор з етики та культури управління»

Система цінностей:

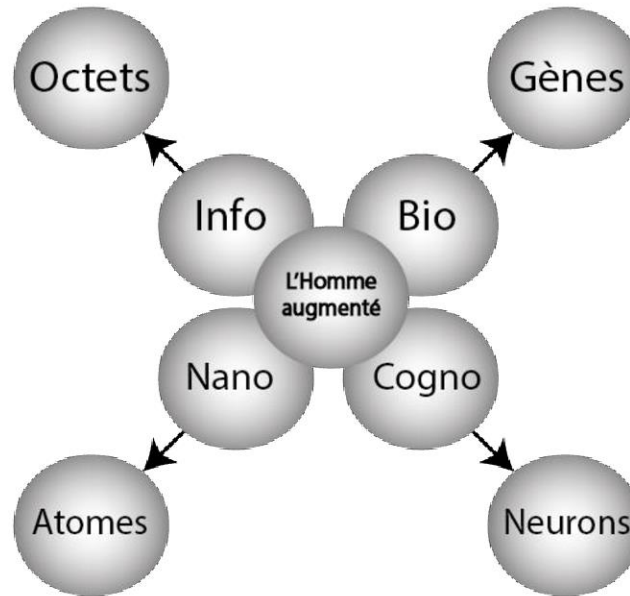

All in all, emerging technological waves

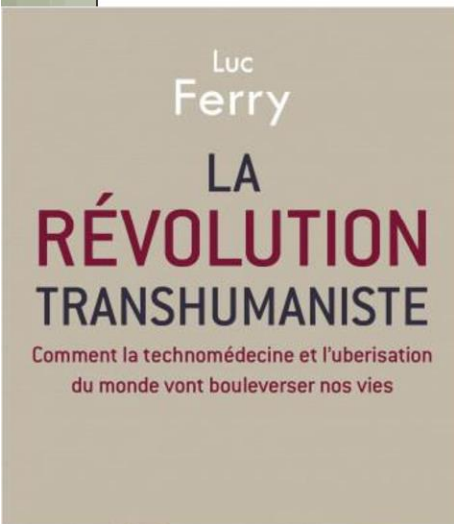
The ideologues of Silicon Valley

- Progress is about increasing human performance
- Technology will save the world
- A good State is an (almost) non-existing State
- Every man for himself and the sheep will be well looked after

AUTOMNE 2019 / ECHO

Artificial-intelligence development should be regulated, says Elon Musk

PLON

« De plus, aujourd'hui, des universités sont consacrées à ce mouvement comme la fameuse Silicon Valley qui s'arcboute sur une idéologie néo-libérale individualiste à l'extrême promouvant une productivité et une performance toujours plus accrue de l'être humain augmenté, en évoquant aussi la nécessité de fusionner l'intelligence biologique et l'intelligence numérique. »

Raymond Kurzweil (Google)

Transhumanism, posthumanism & Co

“Transhumanist ideas, criticisms, fantasies, hopes and anxieties are culturally pervasive.

The central notion of human enhancement/augmentation is not new.

What is new and what carries transhumanism is that from medicine to robotics, from biotechnology to cognitive science, from nanotechnoscience to astronautics, these ideas and fantasies are increasingly taking shape.

It is these techno-scientific advances, projected as if they were to be pursued indefinitely into the future, that provoke philosophical, ethical and political reflection and give it weight and seriousness.”

Le transhumanisme est-il un humanisme, Gilbert Hottois, Académie de poche

“Downloading a human brain means scanning all the essential details and then installing them on a sufficiently powerful computing system. This process would capture a person's entire personality, their memory, their talents, their history.”

Raymond Kurzweil (1948 -), Humanity 2.0, the Bible of Change, 2007

What is trans- and post-humanism? (1/2)

- Transhumanism (especially post-humanism) = extreme form of materialism
  - Materialism = philosophy w/ assumptions : consciousness emerges from living matter, and the difference between body and mind is only a matter of degree, not nature
  - Philosophical or metaphysical system, i.e. whose assumptions are unproven

"Posthumanity will no longer have anything human about it, because it will no longer be rooted in the living, the logic of the new technologies being dematerialization. (...) all consciousness will be located outside any biological substratum (...) trans/posthumanism is more akin to a fantastic utopia, not to say a delirious fantasy, than to scientific rationalism. "

"La révolution transhumaniste", Luc Ferry, Ed. Plon

What is trans- and post-humanism? (2/2)

- The ultimate dream of Silicon Valley CEOs =
  - fusion of biological intelligence with digital 'intelligence', of the brain and the machine
- Extremely serious consequence:
  - The de-symbolisation of human beings*.
  - What makes us human? Our ability
    - to speak, to express emotions and abstract concepts through speech
    - To create through speech the link essential to any human society,
    - To interpret signs rather than receive signals
- One example: the algorithmic society or the governance by algorithms

* « La culture numérique menace l'humain », Daily Science, 20 janvier 2020

Algorithms: 4 principles for ranking sites and 4 'views' of the world

Popularity and democracy

- Principle: popularity (measure: number of clicks e.g. Google Analytics)
- World view: democratic vote: the most popular wins;

Authority and meritocracy

- principle: authority (hierarchy by hyperlinks exchanged between sites e.g. Google's PageRank)
- World view: meritocratic: isolate the excellent from the unimpressive based on the judgement of other actors;

Reputation, statements and affinity

- principle: reputation (ranks against a comparative benchmark e.g. likes, number of FB friends or Twitter retweets)
- Worldview: declarative and affinity: depends on what I say I like;

Behaviour

- Principle: prediction (based on implicit individual behaviours e.g. purchase traces, site visits; personalises through statistical learning methods)
- World view: behaviourist: future actions = (in all probability) past actions or actions of profiles similar to ours.

Making Europe a model data-enhanced society

Brussels, 19.2.2020
COM(2020) 66 final

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS

A European strategy for data

Projected figures 2025

530%

increase of global data volume
From 33 zettabytes in 2018 to 175 zettabytes

€829 billion

value of data economy in the EU27
From €301 billion (2.4% of EU GDP) in 2018

10.9 million

data professionals in the EU27
From 5.7 million in 2018

65%

Percentage of EU population with basic digital skills
From 57% in 2018

Source: European data strategy « **Making the EU a role model for a society empowered by data** », Feb 2020

Trustworthy AI has **three components**, which should be met throughout the system's entire life cycle:

1. it should be **lawful**, complying with all applicable laws and regulations;
2. it should be **ethical**, ensuring adherence to ethical principles and values; and
3. it should be **robust**, both from a technical and social perspective, since, even with good intentions, AI systems can cause unintentional harm.

ЗУСТРІЧ ІЗ ГАРАНТОМ ОП МЕНЕДЖМЕНТ Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

5. Дискусія щодо перспектив розвитку ОПП «Менеджмент».
6. Відповіді на запитання.

СИЛЬНІ СТОРОНИ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

- **дотичність до роботи Спеціалізованої Вченої Ради Д 41.051.11** для захисту докторських і кандидатських дисертацій за спеціальностями 08.00.03 – Економіка та управління національним господарством та 08.00.04 – Економіка та управління підприємством (за видами економічної діяльності). НПП працівники програми, які здебільше є членами Ради, експертами з окремих спеціальностей, знаходячись в авангарді управлінської думки залучають і студентів-бакалаврів до новітніх напрямків науки менеджмент.
- **наявність фахового наукового видання** кафедри менеджменту та інновацій «Ринкова економіка : сучасна теорія та практика управління» - це можливість активної публікаційної діяльності;
- **підтримка ініціатив НПП** щодо нестандартних та складних для імплементації започаткувань розвитку програми;

СИЛЬНІ СТОРОНИ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

- **висока лояльність та міцна корпоративна культура** НПП ОП «Менеджмент» Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, яка існує завдяки опікуванню ТОП-менеджменту Університету, Керівникам ЕПФ та кафедр дотриманню балансу особистих та інституційних інтересів, організації заходів, присвячених видатним подіям Університету, Mechnikov Fest у Ботанічному Садку, Дню народження Економіко-правового факультету, популяризації науки.
- **міжнародний контекст** розвитку, спільні публікації SCOPUS із професорами ЗВО ЄС, участь у міжнародних проектах HEIN4 та AccEnt надають можливість діджиталізації та реальної перспективи створення екосистеми менеджменту для посилення активності із заснування старт-апів, комерціалізації інновацій на трьох різних рівнях: студенти (підприємництво); викладачі та дослідники (засновники- винахідники); та екосистеми (розширення масштабів, відкриті інновації в регіоні) стейкхолдерів.

СЛАБКІ СТОРОНИ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

- необхідність упорядкування та кластеризації портфелю вибіркових дисциплін з точки зору відповідності напрямків досліджень кафедрам та НПП цих кафедр.
- необхідність підвищення культури якості освіти в здобувачів вищої освіти.
- необхідність підвищення практикоорієнтованості
- ..???

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

- стратегія

- освітній підхід, який максимально поєднує фундаментальну управлінську науку із сучасними цифровими інструментами враховуючи інституційне регулювання в класичному університеті
- міжнародний імідж програми «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
- колегіальний стиль управління,
- покращення якості досліджень як засад викладання та формування студентських робіт, популяризації моди на менеджмент, заснований на соціальній відповідальності та етиці управління.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОП МЕНЕДЖМЕНТ

- втілення

- Фокус буде імплементований в напрямку впровадження методів та технологій навчання для управління великими даними, машинному навчанню (STATA, R) в окремих ОК відповідно до технічних та кваліфікаційних ресурсів, зокрема при викладанні у Спеціалізованій аудиторії «Віртуальна навчальна фабрика Industry 4.0».
- На програмі запроваджено громадський проект «Амбасадор з етики та культури управління» в рамках роботи Інтелектуального клубу «Менеджмент XXI століття» та студентського наукового гуртку «Менеджмент майбутнього».
- Буде активізовано запрошення міжнародних та іноземних викладачів із ЗВО-партнерів при підтримці відділу міжнародної мобільності та грантової підтримки.
- Будуть вжиті заходи щодо підтримки інтелектуального, фізичного, соціального та психологічного добробуту здобувачів вищої освіти, прогресу їхньої освітньої успішності.

Кафедра менеджменту та інновацій

Дякую за увагу!

Гарант:

*Професор кафедри
менеджменту та
інновацій, д.е.н.,
проф. Ірина Ненно
inunenno@opi.edu.ua*

ONLINE

